

Alba Radar

Lakossági közvélemény-kutatási program Székesfehérváron

2. hullám

A fiatalok helyzetének megítélése

2010. augusztus 12.

Készítette: Domokos Tamás
tdomokos@echomail.hu

Echo Innovációs Műhely
Echo Research Center
www.echonetwork.hu

A kutatás háttere és módszertana

Az Echo Survey Szociológiai Kutatóintézet az Echo Nonprofit Network HDA („Helyi Demokácia Audit”) programjának keretén belül rendszeres társadalomtudományi kutatással vizsgálja a székesfehérvári helyi demokrácia helyzetét. A helyi demokratikus deficit alakulásán túl évek óta vizsgáljuk a lakosok önkormányzattal, az önkormányzati munkával, döntésekkel való elégedettségét is valamint az iskolai demokrácia alakulását. A korábbi kutatási eredmények alapján a jövőben fontos fejlesztési irány a döntéshozók munkájának szakmai támogatása a lakossági vélemények szervezett formában történő feltárásával. Az Alba Radar program éppen erről szó, gyors és olcsó lakossági adatfelvételek (jellemzően telefonos vagy on-line survey kutatások) lebonyolításával egy-egy aktuális közéleti vagy várospolitikai vagy fejlesztési kérdésben megismerni a lakosok álláspontját még a döntés meghozatala előtt és a véleményeket, kutatási eredményeket, úgyis mint a lakosság álláspontját rendszerezett formában megismertetni a város vezetőivel, döntéshozó testületeivel, szakbizottságaival.

Az első Alba Radar adatfelvételre 2010. júniusában, a második adatfelvételre július 20-30 között került sor. Az Echo Innovációs Műhely adatfelvételi részlege 300 fős reprezentatív telefonos kutatást végzett Székesfehérvár felnőtt lakossága körében. A válaszmegtagadásokból fakadó kismértékű torzulásokat többszemponútú matematikai súlyozás segítségével korigáltuk. A beszámolóban közölt adatok kor és nem szerint reprezentálják a város felnőtt lakosságát. A mintavételi hiba jelen kutatás esetén +/- 3-5 százalék. A kérdőívből kinyerhető empirikus adatokat kódolás után számítógépen rögzítettük és ellenőriztük. Az adatelemzést SPSS programmal végeztük.

Az első Alba Radar négy témában gyűjtött lakossági véleményeket, úgymint a Fehérvár Médiacentrum fogyasztóvédelmi média megjelenéseiről, a lakosok szubjektív egészségi állapotáról, a népesedési problémák megítéléséről valamint az őszi önkormányzati választásokról. A második Alba Radar fókuszában az önkéntesség, szociális ellátások és a fiatalok helyzetének megítélése állt.

Nemzetközi Ifjúsági Nap és az Ifjúság Nemzetközi Éve

A Nemzetközi Ifjúsági Nap minden évben augusztus 12-én kerül megrendezésre. Az idei téma, a párbeszéd és kölcsönös megértés különösen lényeges, középpontjában a különböző kultúrák fiataljai, valamint a generációk közötti párbeszéd értéke áll. A nap keretében az egész világra kiterjedő rendezvénysorozat zajlik, amelyet az ENSZ nemzetközi székházában rendezett, zenei és kulturális programokat, valamint fotókiállítást felvonultató nemzetközi megnyitót indít útjára. E naphoz igazodva készítettük el az AlbaRadar program keretein belül azt a lakossági véleménykutatást, mely a fiatalok helyzetének megítéléséről szól Székesfehérváron.

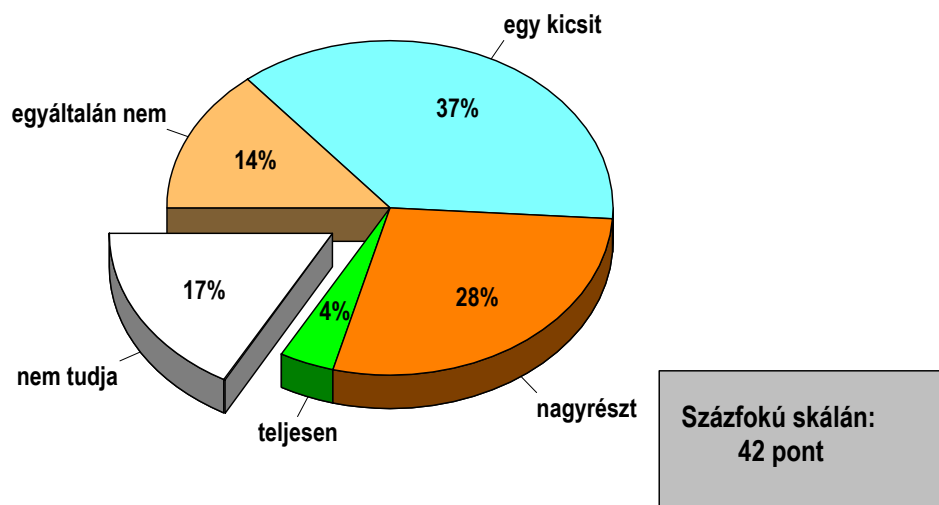
A nap az azonos témájú, 2010–2011-ben rendezett Ifjúság Nemzetközi Éve nyitóeseménye is egyben. Az ENSZ 2009 decemberében az Ifjúság Nemzetközi Évének nyilvánította 2010-et, mely 2010. augusztus 12-én lép életbe. A Nemzetközi Év meghirdetésének célja, hogy felmutassa, nyilvánosságra hozza mindazon, a fiatalok által létrehozott kezdeményezéseket, befektetéseket és kreativitásokat, melyek azért valósultak meg, hogy leküzdjék az emberiséggel szemben álló kihívásokat, a béke erősítésétől egészen a gazdasági fejlődés fokozásáig.

Az önkormányzat ifjúsági kapcsolatai

A kutatás során kiderült, a lakosok megosztottak abban, hogy mennyire ismerik az önkormányzatnál az itt élő fiatalok problémáit. A megkérdezettek egyharmada úgy véli, hogy csak egy kicsit, további közel egyharmaduk úgy gondolja, nagyrészt ismerik az önkormányzati szakemberek, hogy mit szeretnének az itt élő fiatalok. Határozottan negatív véleményt 14 százalékuk alkotott. A kapott százalékos adatokat százfokú skálára vetítve 42 pontot kapunk, ami az 50 pontos kritikus határ alatt van. A 35 év alatti fiatal lakosok ennél rosszabb véleménnyel vannak, 34 pont az elégedettség mértéke, ugyanakkor a magasabban kvalifikált, diplomás lakosok elégedettebbek e tekintetben.

Ön szerint mennyire ismerik az önkormányzatnál, hogy mit szeretnének az itt élő fiatalok?

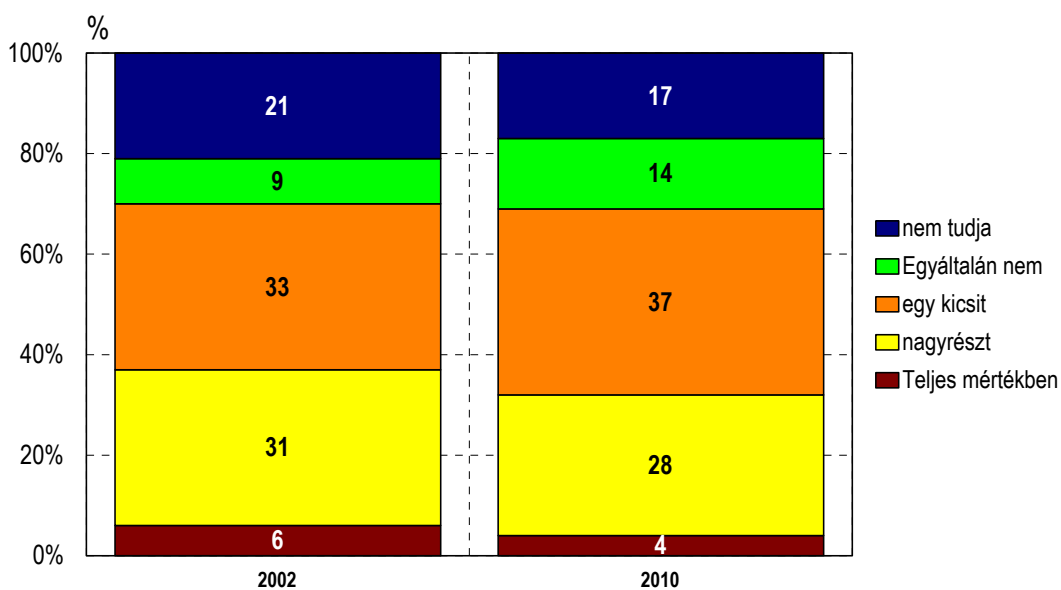

Összevetve az ideai eredményeket egy 2002-ben készült kutatás adataival, az derült ki, hogy abban a kérdésben, mely szerint az önkormányzatnál mennyire ismerik, hogy mit szeretnének az itt élő fiatalok a lakosok véleménye kis mértékben ugyan, de kritikusabbá vált az elmúlt 8 évben.

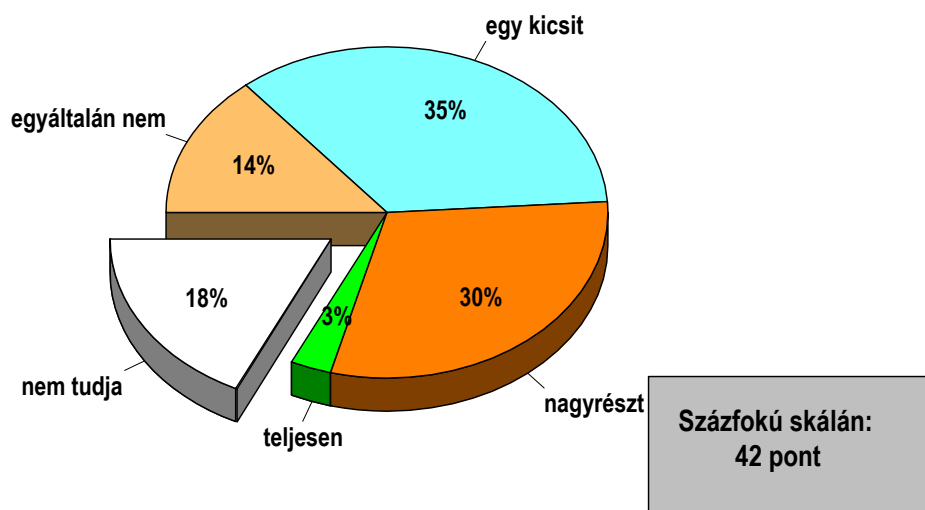
Ezek után nem meglepő, az sem, hogy arra a kérdésre, mely szerint mennyire veszik figyelembe a fiatalok igényeit a döntésekben a képviselők, szintén elég negatív ítélet született. Százfokú skálán az

egyértékű mértéke csupán 42 pontos átlagot mutat e tekintetben is, a többség szerint csupán egy kicsit vagy egyáltalán nem veszik figyelembe a fiatalok érdekeit az önkormányzati döntéseknél, akik pozitív véleményt alkottak a lakosság egyharmadát teszik ki. Érdekes megnézni azt is, hogy mennyivel kedvezőbben vélekednek erről az idősebbek, mint maguk a fiatalok.

Ön szerint mennyire ismerik az önkormányzatnál, hogy mit szeretnének az itt élő fiatalok?

És az önkormányzati döntésekben mennyire veszik figyelembe a fiatalok igényeit?

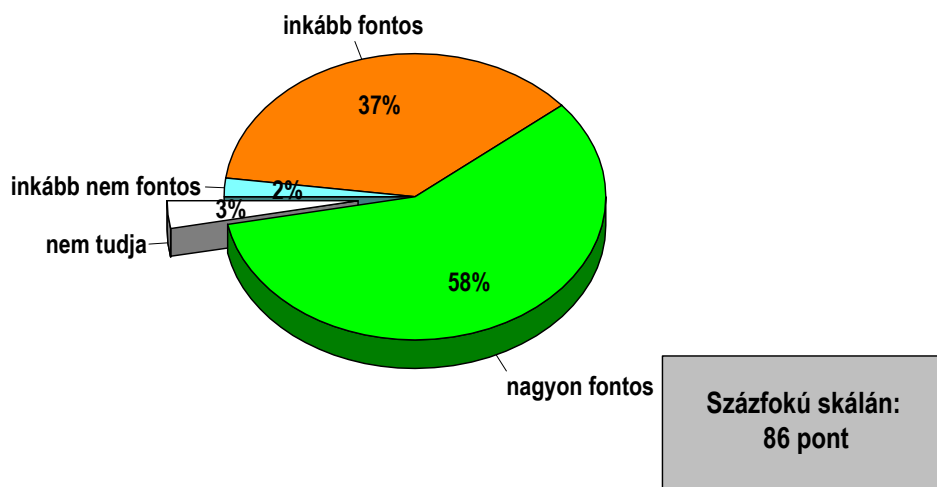

A fiatalok problémáit a fehérvári lakosok szerint a jövőben kiemelten kell kezelnie az önkormányzatnak, az emberek 58 százaléka szerint ez nagyon fontos, de további 37 százalékuk is inkább fontosnak tarja ezt, s ebben a kérdésben meglehetősen egységes a lakosok véleménye.

Változó	Kategória	Ön szerint mennyire ismerik az önkormányzatnál, hogy mit szeretnének az itt élő fiatalok?	És a döntésekben mennyire veszik figyelembe a fiatalok igényeit?	Mennyire fontos, hogy az önkormányzat kiemelten foglalkozzon a fiatalok problémáival?
Nem	Férfi	42	41	84
	Nő	42	43	88
Korcsoport	18-34 év	34	37	92
	35-59 év	47	46	84
	60 év és idősebb	44	45	79
Iskolai végzettség	nincs érettségi	40	37	83
	Érettségizett	39	43	92
	diplomás	45	44	83
Átlag		42	42	86

Pontszám százfokú skálán

Ön szerint mennyire fontos, hogy az önkormányzat kiemelten foglalkozzon a fiatalok problémáival?

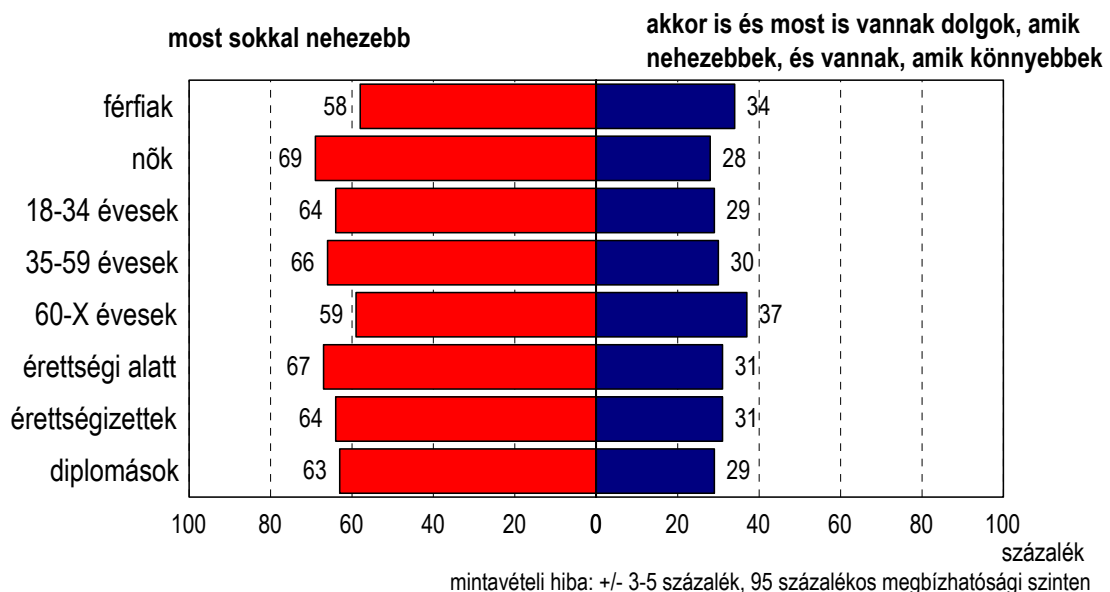

A felnőtté válás nehézségei

Közismert tény, hogy a fiatalok társadalmi mobilitási esélyei nem egyformák, az újkapitalizmusban megváltoztak a felnőtté válás gazdasági és társadalmi körülményei. A székesfehérvári lakosok többsége, 64 százaléka szerint most sokkal nehezebb a felnőtté válás, mint az idősebbek generációjában volt, mert minden sokkal bizonytalanabb és keményebben kell teljesíteni. Ezzel együtt minden harmadik lakos úgy véli, hogy akkor is és most is vannak dolgok, amik nehezebbek, és vannak, amik könnyebbek a felnőtté válás folyamatában, de olyan fehérvári igazából nincs, akik azt gondolná, hogy a felnőtté válás most jóval könnyebb lenne, mert pl. sokkal több lehetőségük van a fiataloknak arra, hogy megvalósítsák az elképzeléseiket.

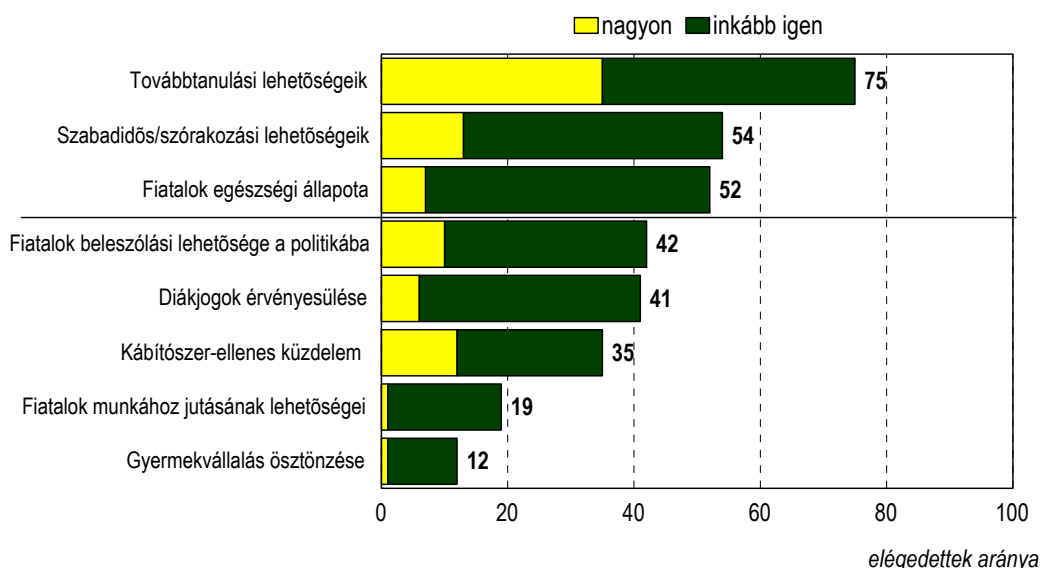
Jellemző, hogy ezek a vélemények bár minden társadalmi alcsoportban meglehetősen hasonlóak, a férfiak és a 60 éven felüliek körébe az átlagnál kicsit kevesebben (58-59 százalék) gondolja úgy, a mostani fiataloknak sokkal nehezebb, mint a korábbi generációknak volt.

Ön szerint a fiatalok felnőtté válása mennyiben más most, mint az idősebbek generációjában volt?

A fiatalok helyzete nem általában jó vagy rossz, könnyű vagy nehéz, hanem differenciált a kérdés megítélése, mivel az egyes ifjúsági problémák nem egyformán súlyosak, s vannak olyan ifjúság területek melyeket elégedettség kísér, más területeket pedig komoly hiányosságok jellemeznek. A megkérdezett polgárok Székesfehérváron a fiatalok továbbtanulási lehetőségeivel teljesen elégedettek, s összességében inkább pozitív képet rajzoltak a szabadidős és szórakozási lehetőségek tekintetében valamint a fiatalok egészségi állapotáról is, ugyanakkor a fiatalok beleszólási a lehetőségét és a diákjogok érvényesülését már többen korlátozottnak látják, míg a leginkább a kábítószer-ellenes küzdelem, a fiatalok munkához jutásának esélye illetve a gyermekvállalás ösztönzése tekintetében határozottan elégedetlenek a fehérváriak.

Az alábbi ifjúsági területekkel mennyire elégedett Székesfehérváron?

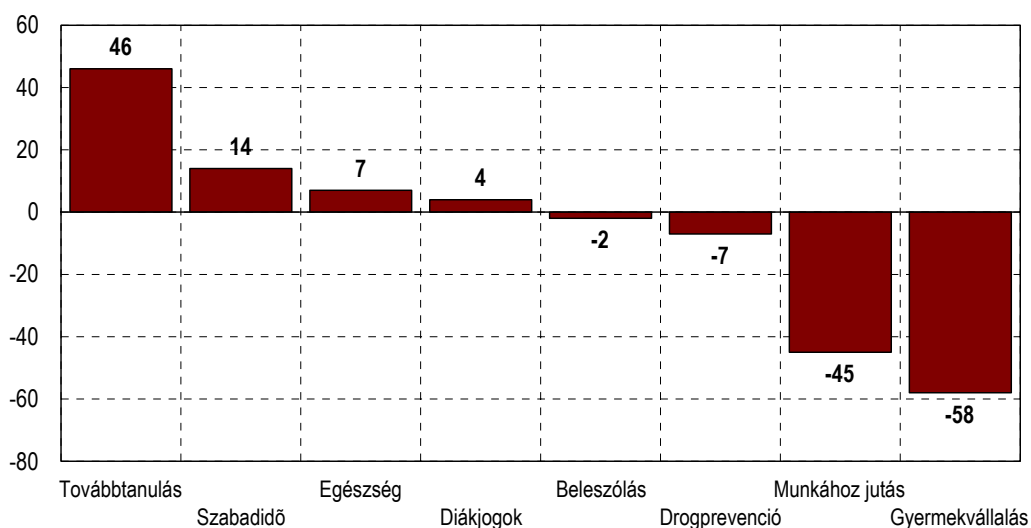

Mérleg indexen mérve az egyes ifjúsági területekkel való elégedettséget a különbségek még nyilvánvalóbbak. Egyértelmű, hogy az ifjúsági területen a legfontosabb feladatokat a lakosok drogvizsgáló, az ifjúsági munkanélküliség és a gyermekvállalás ösztönzése kérdésében jelölik ki, de a fiatalok politikába való beleszólási lehetőségei, a diákjogok és az egészségfejlesztés területén is vannak a lakosok által is érzékelhető hiányosságok. Jellemző, hogy a nők általában elégedetlenebbek az ifjúsági területekkel (különösen a drogvizsgáló és az egészségfejlesztés tekintetében nagy a különbség). Az érintett 18-35 év közötti korosztály az átlagnál elégedettebb a továbbtanulás és az egészségfejlesztés tekintetében, ellenben kritikusabbak a szabadidős lehetőségek és a politikába való beleszólás helyzetét vizsgálva és ezzel

párhuzamosan az is kimutatható, hogy diplomás emberek az átlagnál pozitívabb véleményeket alkottak az egyes ifjúsági területek helyzetéről Fehérváron.

Az egyes ifjúsági területekkel való elégedettség mérleg indexen

elégedettség -100 és +100 közötti mérlegindexen

Változó	Kategória	Továbbtanulás	Szabad-idő	Egészségfejl.	Diák-jogok	Beleszólás	Drog-prev.	Munka	Gyermekváll.
Nem	Férfi	48	17	8	16	-4	13	-43	-53
	Nő	44	12	5	-5	-1	-23	-47	-63
Korcsoport	18-34 év	56	6	21	4	-13	-3	-40	-56
	35-59 év	42	15	-4	3	0	-10	-49	-68
	60 év és idősebb	38	29	2	7	11	-10	-46	-40
Iskolai végzettség	nincs érettségi	55	16	-1	4	5	-12	-53	-55
	Érettségizett	37	11	10	1	-15	-8	-48	-71
	diplomás	49	14	14	8	4	-6	-34	-43
Átlag		+46	+14	+7	+4	-2	-7	-45	-58

Pontszám mérleg indexen

Demográfiai megoszlás

Változó	Kategória	%	Összesen
Nem	Férfi	47	100
	Nő	53	
Korcsoport	18-34 év	34	100
	35-59 év	44	
	60 év és idősebb	22	
Iskolai végzettség	nincs érettségi	29	100
	érettségizett	40	
	diplomás	31	

